నమస్తే తెలంగాణ
నిపుణ
Guide to Excellence
www.nipuna.ntnews.com,
www.facebook.com/ntnipuna
nipuna
Every Wednesday Free Supplement
03.
10 ఏప్రిల్ 2024
పేజీలు 8

ఐఎన్ఎస్ జటాయు

వ్యూహాత్మక నౌకా స్థావరమైన ఐఎన్ఎస్ జటాయును లక్షద్వీప్ దీవుల్లోని మినికాయ్ ద్వీపంలో నేవీ చీఫ్ అడ్మిరల్ ఆర్ హరికుమార్ మార్చి 6న ప్రారంభించారు. పశ్చిమ అరేబియా సముద్రంలో యాంటీ పైరసీ, యాంటీ నార్కోటిక్స్ కార్యకలాపాల నియంత్రణలో ఈ నౌకాస్థావరం నావికాదళానికి సహాయ పడుతుంది. అదేవిధంగా నేవీ అమ్ములపొదిలో ఎంహెచ్60ఆర్ సీహాక్ హెలికాప్టర్లు చేరాయి. వీటిని అమెరికా నుంచి దిగుమతి చేశారు.

భారత రాజ్యాంగ ప్రధాన విలువలకు మూలాలు ఏవి?

గతవారం తరువాయి..

11. క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ ఆధారంగా 1946లో రాజ్యాంగ సభ ఏర్పాటయ్యింది. ఈ ప్రణాళిక ప్రకారం..

ఎ. అవిభాజ్య భారతదేశానికి ప్రత్యక్ష ఎన్నికల ద్వారా రాజ్యాంగ సభ్యులు ఎన్నికయ్యారు

బి. ప్రతి ప్రావిన్స్, సంస్థానానికి వారి జనాభా నిష్పత్తిలో సీట్లను కేటాయించాలి

సి. నిర్దిష్ట వర్గాల ప్రాతిపదికన ప్రాతినిధ్యాన్ని రద్దు చేయాలని రాజ్యాంగ సభ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది

డి. రాజ్యాంగ సభలో ఆమోదించిన తీర్మానాలకు సంస్థానాలు వీటో వంటి ప్రత్యేకాధికారాలను ఇచ్చాయి

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ, బి, సి 2) ఎ, బి
3) బి 4) సి

జవాబు: 3

వివరణ: ఎ తప్పు: రాజ్యాంగ పరిషత్ సభ్యులు భారతదేశం మొత్తం నుంచి నేరుగా ఎన్నుకోబడలేదు. క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ ప్రత్యక్ష అఖిల భారత ఎన్నికలు కాకుండా ప్రాంతీయ సంస్థానాల స్థాయిల్లో ఎన్నికలకు పిలుపునిచ్చింది. స్థూలంగా ప్రతి మిలియన్ జనాభా కంటే ఒక సీటు (1:10 లక్షలు) కేటాయించాలి. 1935లో ఏర్పాటైన ప్రాంతీయ శాసనసభలు, సంస్థానాల నుంచి ప్రతినిధులు నామినేట్ అయ్యారు. నిజానికి రాజ్యాంగ సభకు దూరంగా ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నందున సంస్థానాలకు కేటాయించిన 93 సీట్లు భర్తీ కాలేదు.

- **బి సరైనది:** క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ ప్రావిన్స్, సంస్థానాలకు వారి జనాభా నిష్పత్తిలో సీట్లను కేటాయించాలని ప్రతిపాదించింది. ఇది జనాభా పరిమాణం ఆధారంగా న్యాయమైన ప్రాతినిధ్యాన్ని నిర్ధారిస్తుంది.
- **సి తప్పు:** క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ మత ప్రాతినిధ్యాన్ని రద్దు చేయలేదు. ఇది భారత దేశంలోని సంక్లిష్టమైన మతపరమైన జనాభాను గుర్తించింది. ముస్లింలకు మరింత వెయిటేజీతో కూడిన సంక్లిష్ట అధికార-భాగస్వామ్య ఏర్పాటును ప్రతిపాదించింది, నిర్దిష్ట ప్రాంతాల్లో మూడు ప్రధాన వర్గాల మధ్య నిర్ణయం తీసుకుంది. ముస్లింలు, సిక్కులు, జనరల్ (ముస్లింలు, సిక్కులు మినహా) మూడు ప్రధాన సమూహాల్లో ప్రతి బ్రిటిష్ ప్రావిన్స్‌కు కేటాయించిన సీట్లు వారి జనాభా నిష్పత్తిలో నిర్ణయిస్తారు. ప్రాంతీయ శాసన సభలో ప్రతి సమూహం ప్రతినిధులను ఆ సమూహానికి చెందినవారే ఎన్నుకోవాలి. ఒక ఓటు బదిలీ ద్వారా దామాషా ప్రాతినిధ్య పద్ధతిలో ఓటు వేయాలి.
- **డి తప్పు:** క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ రాజ్యాంగ సభలో ఆమోదించిన తీర్మానాలపై సంస్థానాలకు వీటో అధికారాన్ని ఇవ్వలేదు. అలాంటి నిబంధనేమీ లేదు.

12. కింది వాటిని పరిశీలించండి.

ఎ. ప్రవేశిక రాజ్యాంగంలో భాగం కాదు, ఎందుకంటే ఇందులో రాజ్యాంగ తాత్వికత ఉంది

బి. మౌలిక రాజ్యాంగంలో 398 అధికరణలు, 22 భాగాలు, 8 షెడ్యూళ్లుగా విభజించారు

సి. ఇప్పటివరకు అంటే 2024 వరకు భారత రాజ్యాంగాన్ని 106 సార్లు సవరించారు

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ, బి 2) ఎ, బి, సి
3) బి 4) సి

జవాబు: 4

వివరణ: ఎ తప్పు: భారత రాజ్యాంగం రాజ్యాంగ తాత్వికతపై దృక్కోణాన్ని అందించే ప్రవేశికను కలిగి ఉంది. మొదట్లో ప్రవేశిక రాజ్యాంగంలో భాగంగా పరిగణించలేదు. దాని సవరణలు ఆమోదించలేదు. కేశవానంద భారతి వర్సెస్ కేరళ రాష్ట్రం-1973 కేసులో సుప్రీం కోర్టు ప్రవేశిక రాజ్యాంగంలో భాగమని, దాన్ని సవరించవచ్చని తీర్పునిచ్చింది. అప్పటి నుంచి ప్రవేశిక నిజానికి భారత రాజ్యాంగంలో భాగం. ఇది రాజ్యాంగ తాత్వికత, లక్ష్యాలు, అధికార మూలాన్ని వివరించే పరిచయ భాగంలా పని చేస్తుంది.

- **బి సరికాదు:** భారత రాజ్యాంగంలో మొదట్లో 395 అధికరణలు ఉన్నాయి. తర్వాత 22 భాగాలుగా, 8 షెడ్యూళ్లుగా విభజించారు. దీన్ని 1950లో ఆమోదించారు. ప్రస్తుతం, అధికరణల సంఖ్య 448కి పెరిగింది. తర్వాత రాజ్యాంగంలో అనేక కొత్త అధికరణలను జోడించారు. 1950లో అమల్లోకి వచ్చినప్పటి నుంచి సవరణలు జరిగాయి. అలాగే రాజ్యాంగంలో ఇప్పుడు 25 భాగాలు, 12 షెడ్యూళ్లు ఉన్నాయి.
- **సి సరైనది:** భారత రాజ్యాంగం సజీవ పత్రం. దాన్ని సవరించవచ్చు. 2021 నాటికి రాజ్యాంగాన్ని 106 సార్లు సవరించారు.
- **106వ సవరణ చట్టం- 2023:** ఇది ఎస్సీ, ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్ చేసిన వాటితో సహా లోక్ సభ, రాష్ట్ర శాసన సభలు, జాతీయ రాజధాని ప్రాంతమైన ఢిల్లీ శాసన సభలో మొత్తం సీట్లలో మూడింట ఒక వంతు మహిళలకు రిజర్వేషన్ చేసే మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు.

13. కింది వాటిని పరిశీలించండి..

ఎ. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కరాచీ సదస్సులో తొలిసారి రాజ్యాంగ పరిషత్తు కోసం డిమాండ్ చేశారు

బి. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ సమయంలో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ రాజ్యాంగ పరిషత్తు కోసం డిమాండ్ చేసింది

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ 2) బి 3) ఎ, బి 4) ఏదీకాదు

జవాబు: 4

వివరణ: ఎ తప్పు: రాజ్యాంగ సభ కోసం డిమాండ్ మొదటిసారి భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ బొంబాయి సదస్సులో జరిగింది (1934లో కరాచీ సదస్సులో కాదు)

- **బి తప్పు:** క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం 1942లో జరిగింది. భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో రాజ్యాంగ పరిషత్ డిమాండ్ కీలకమైనప్పటికీ క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి చాలా సంవత్సరాల ముందు నుంచి ఉంది.

14. సమాఖ్య, ఏకకేంద్ర వ్యవస్థల మిశ్రమంగా భారత రాజ్యాంగం గురించిన కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.

ఎ. ఒకే పౌరసత్వం

బి. పార్లమెంట్ శాసనాధికారం

సి. సమీకృత న్యాయవ్యవస్థ

డి. గవర్నర్లు

పై లక్షణాల్లో ఏది సమాఖ్య, ఏకకేంద్ర వ్యవస్థల సమ్మేళనానికి అనుగుణంగా ఉంది?

1) ఎ, బి 2) ఎ, సి
3) ఎ, సి, డి 4) ఎ, బి, సి, డి

జవాబు: 4

వివరణ: ఎ. ఒకే పౌరసత్వం: భారతదేశానికి ఒకే పౌరసత్వం ఉంది. ఇది జాతీయ ఐక్యతను నొక్కి చెబుతుంది. ఇది ఏకీకృత లక్షణం.

- **బి. పార్లమెంట్ శాసనాధికారం:** కేంద్ర జాబితాలోని అంశాలపై కేంద్ర పార్లమెంట్‌కు విస్తారమైన శాసనాధికారాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రాలతో పంచుకున్న ఉమ్మడి అధికారాలు కూడా ఉన్నాయి. చట్టాన్ని రూపొందించడానికి కేంద్రానికి గల ఈ బలమైన ఏకీకృత వ్యవస్థ వైపు మొగ్గు చూపుతుంది.
- **సి. సమీకృత న్యాయవ్యవస్థ:** భారతదేశం అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో ఒకే న్యాయస్థాన వ్యవస్థను కలిగి ఉంది. ఇది ఏకీకృత లక్షణాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ దేశ వ్యాప్తంగా చట్టాల వివరణలో ఏకరూపతను నిర్ధారిస్తుంది.
- **డి. గవర్నర్లు:** గవర్నర్లను రాష్ట్రపతి (కేంద్ర ప్రభుత్వం) నియమిస్తారు. రాష్ట్రాల్లో కేంద్రానికి ప్రతినిధులుగా వ్యవహరిస్తారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్రాలపై కొంత నియంత్రణను ఇస్తుంది. ఇది ఏకీకృత లక్షణాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.
- భారత రాజ్యాంగ సమాఖ్య లక్షణాలను కూడా కలిగి ఉంది. కేంద్రం, రాష్ట్రాల మధ్య అధికారాల విభజన. రాష్ట్రాలకు స్వతంత్ర రాజ్యాంగ హోదా. కాబట్టి ఈ లక్షణాలన్నీ (ఎ, బి, సి, డి) భారత రాజ్యాంగంలో సమాఖ్య, ఏకీకృత లక్షణాల ప్రత్యేక మిశ్రమానికి దోహదం చేస్తాయి. ఈ మిశ్రమం రాష్ట్రాలకు కొంత స్వయం ప్రతిపత్తిని కలిగిస్తూనే జాతీయ ఐక్యతను కాపాడుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.

15. కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.

ఎ. ప్రవేశికలోని లౌకిక అనే పదం రాజ్యం ఏ మతాన్ని బోధించదని సూచిస్తుంది

బి. లౌకిక అంటే భారతదేశానికి అధికారిక మతం లేదు

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ 2) బి
3) ఎ, బి 4) ఏదీకాదు

జవాబు: 3

వివరణ: ఎ సరైనది. భారతదేశంలో లౌకిక వాదం అంటే రాజ్యం ఏదైనా నిర్దిష్ట మతాన్ని ప్రోత్సహించదు లేదా ప్రచారం చేయదు. ఇది అన్ని మతాలను సమాన గౌరవంతో చూస్తుంది. చట్టం పరిధిలో పని చేస్తున్నంతకాలం వాటి ఆచారాల్లో జోక్యం చేసుకోదు.

- బి సరైనది. భారతదేశంలో రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన అధికారిక ప్రభుత్వ మతం లేదు. ప్రజలకు ఏ మతాన్నయినా అనుసరించే స్వేచ్ఛ ఉంది.
- భారతదేశంలో లౌకికవాదం సానుకూల భావన. ఇది కింది అంశాలకు హామీ ఇస్తుంది.
- **మతస్వేచ్ఛ:** సొంత మతాన్ని ఆచరించే, ప్రకటించే, ప్రచారం చేసే హక్కు
- **మతాల సమానత్వం:** రాజ్యం అన్ని మతాలను సమానంగా చూస్తుంది. ఎవరిపైనా పక్షపాతం లేదా వివక్ష చూపదు.
- **మతపరమైన విషయాల్లో తటస్థత:** రాజ్యానికి మతపరమైన వ్యవహారాల్లో లేదా సిద్ధాంతాల్లో ప్రమేయం లేదు. కాబట్టి ఎ, బి రెండూ భారతీయ నేపథ్యంలో లౌకికవాద భావనను కచ్చితంగా ప్రతిబింబిస్తాయి.

16. రాజ్యాంగంలోని కింది ఏ భాగాల్లో లౌకికవాదం విలువ/ ఆదర్శం ఉన్నాయి?

ఎ. ప్రాథమిక హక్కులు

బి. ఆదేశిక సూత్రాలు

సి. ప్రవేశిక డి. ప్రాథమిక హక్కులు

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ, బి 2) బి, డి
3) పైవన్నీ 4) ఏదీకాదు

జవాబు: 3

వివరణ: ఎ. ప్రాథమిక హక్కులు (ఆర్టికల్స్ 14-32): అధికరణ 15 మతం ఆధారంగా వివక్షను నిషేధిస్తుంది. అన్ని మతాలు, వాటి అనుచరులకు చట్టం ముందు సమాన గౌరవాన్ని నిర్ధారిస్తుంది. అధికరణలు 18, 25, 26, 27 ఏదైనా విశ్వాసాన్ని ఆచరించే, ప్రకటించే, ప్రచారం చేసే హక్కుతో సహా మత స్వేచ్ఛకు హామీ ఇస్తున్నాయి.

- **బి. ఆదేశిక సూత్రాలు (ఆర్టికల్స్ 36-51):** అధికరణ 44 భారత భూభాగమంతటా పౌరులందరికీ ఉమ్మడి పౌరస్మృతి, సమానత్వాన్ని ప్రోత్సహించడం, వ్యక్తిగత చట్టంపై మతపరమైన ప్రభావాన్ని తగ్గించాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి చెబుతుంది.
- **సి. ప్రవేశిక:** లౌకికవాదం గురించి నేరుగా ప్రస్తావించనప్పటికీ న్యాయం, స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం వంటి ప్రవేశికలోని ఆదర్శాలు అన్ని మతాలను గౌరవించేలా లౌకిక రాజ్యానికి పునాది వేస్తాయి.
- లౌకికవాద భావన ఒక్క నిబంధనలో స్పష్టంగా ప్రస్తావించనప్పటికీ ఈ విభిన్న భాగాల ద్వారా రాజ్యాంగ ఛట్రంలో అల్లుకుంది. ప్రాథమిక హక్కులు మత స్వేచ్ఛకు హామీ ఇస్తాయి. ఆదేశిక సూత్రాలు ఉమ్మడి పౌరస్మృతిని రూపొందించడానికి మార్గనిర్దేశనం చేస్తాయి. మత వైవిధ్యాన్ని గౌరవించే సమాజానికి ప్రవేశిక వేదికను నిర్దేశిస్తుంది.

17. కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.

ఎ. మూడో షెడ్యూల్ రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలకు రాజ్యసభకు సంబంధించిన సీట్ల కేటాయింపు విషయాలతో వ్యవహరిస్తుంది

బి. రాజ్యాంగంలోని పదో షెడ్యూల్ భారతదేశంలో రాజకీయ పార్టీల వ్యవస్థ ఉనికిని గుర్తించింది

పై వాటిలో ఏది సరైనది/ సరైనవి?

1) ఎ 2) బి
3) ఎ, బి 4) ఏదీకాదు

జవాబు: 2

వివరణ: ఎ తప్పు. రాజ్యసభలో (పార్లమెంట్ ఎగువ సభ) సీట్ల కేటాయింపు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 81లో నిర్వచించారు. మూడో షెడ్యూల్ కాదు.

- బి సరైనది. రాజ్యాంగంలోని పదో షెడ్యూల్ భారతదేశంలో రాజకీయ పార్టీల ఉనికిని గుర్తించింది. ఇది రాజకీయ పార్టీల నమోదు కోసం నిబంధనలు, వాటి నమోదు రద్దుకు కారణాలను నిర్దేశిస్తుంది. ఈ గుర్తింపు రాజకీయ పార్టీలు పని చేయడానికి చట్టపరమైన ఛట్రాన్ని అందిస్తుంది. కాబట్టి పదో షెడ్యూల్, రాజకీయ పార్టీలకు సంబంధించిన బి మాత్రమే సరైనది.

18. కింది వాటిలో ఏవి భారత రాజ్యాంగ ప్రధాన విలువలకు మూలాలు అని చెప్పవచ్చు?

ఎ. క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్

బి. 1916 లక్నో ఒప్పందం

సి. కరాచీ కాంగ్రెస్ సదస్సు- 1931

1) ఎ, బి 2) బి, సి, డి
3) సి 4) బి

జవాబు: 3

వివరణ: ఎ. క్యాబినెట్ మిషన్ ప్లాన్ (1946): ఈ ప్రణాళిక భారతదేశానికి సంయుక్త. కానీ వదులైన సమాఖ్యను సాధించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇది రాజ్యాంగ నిర్మాణంలోని కొన్ని అంశాలను ప్రభావితం చేసినప్పటికీ, అది ప్రధాన విలువలకు ప్రాథమిక మూలం కాదు.

- **బి. 1916 లక్నో ఒప్పందం:** ఈ ఒప్పందం భారత చట్టసభల్లో ముస్లిం ప్రాతినిధ్యంపై దృష్టి సారించింది. అధికార భాగస్వామ్య పరిగణనలకు సంబంధించినది. అయితే ఇది న్యాయం, స్వేచ్ఛ, సమానత్వం వంటి ప్రధాన విలువలపై ప్రభావం చూపదు.
- **సి. కాంగ్రెస్ కరాచీ సదస్సు, 1931:** ఈ సదస్సు 'ప్రాథమిక హక్కుల తీర్మానాన్ని' ఆమోదించింది. ఇది భారతీయ పౌరులకు ప్రాథమిక హక్కులు, స్వేచ్ఛలను వివరిస్తుంది. ఈ తీర్మానం రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన ప్రధాన విలువలకు ముఖ్యమైన పూర్వగామిగా పరిగణిస్తున్నారు. భవిష్యత్తు రాజ్యాంగం కోసం భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధికారికంగా ప్రాథమిక హక్కుల భావనను స్వీకరించిన మలుపుగా కరాచీ సదస్సు విస్తృతంగా గుర్తింపు పొందింది. ఈ హక్కుల్లో చట్టం ముందు సమానత్వం, వాక్స్వాతంత్ర్యం, మతపరమైన స్వేచ్ఛ ఉన్నాయి.
- ఈ భావనలు భారత రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచిన ప్రధాన విలువలకు పునాదిగా మారాయి. రాజ్యాంగ అభివృద్ధి కాలక్రమేణాల రూపొందించిన భావనలు, ప్రభావాల పరాకాష్ట అని గమనించడం ముఖ్యం. అయితే కరాచీ సదస్సు, ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించి దాని ప్రాధాన్యం ప్రధాన విలువలకు కీలకమైన ఆధారం.

ఎలిశాల నరేష్ కుమార్
గ్రూప్-1 మెంటార్
విష్ణు ఐఏఎస్ అకాడమీ
హైదరాబాద్
7702170025